

SZERKESZTŐI IRODA:
Belkőzpütea 21. szám. (Postapüet) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:
Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy hóra helyben . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belkőzpü-utca 33. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy ccentimetryi tór ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvzményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Ny. lttéri czikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.
(1886. április óta.)
Az erdélyi Kulturrejgletnek:
Bardocz János tagsági díj . . . 2 frt — kr.
Ladoviczki József tagsági díj . . . 2 frt — kr.
Összeg: . . . 4 frt — kr.
Ehez adva az eddigi kimutatást . . . 2616 frt 44 kr.
Együtt: 2620. frt 44 kr.

Kifoltozott kabinet.
Tisza Kálmán megint új foltokat lesztett azokra a házagokra, melyeket legujabban Szapáry gróf eltávozása hagyott maga után a magyar kabinetben.

Ő felsége a király hízegő szavak és legmagasabb elismerésének nyílt kifejezése mellett bocsatja utra hű tanácsosát, Szapáry grófot, a ki kilencz hosszú éven át szélesítette ki a magyar állambáztartásának testét azt a rést, melyen az ő közreműködésével a nemzet vagyonának oly óriási tömege hullott ki a semmiségbe, s a melyen keresztül sem Tisza Kálmán, sem Szapáry gróf nem voltak képesek mindeddig a nemzet közvagyonosodási érdekei részére másnemű feltételeket behozni, mint a deficitait állandó növedékeit.

Most már Szapáry gróf a piros bársony székét felcseréli a képviselői zöld padokkal, s onnan fogja végig nézni azokat a pénzügyi műveleteket, melyeket Európa legujabb fináncz-talantuma: Tisza Kálmán fog végrehajtani. Tisza Kálmán tehát, a magyar kormány új pénzügyminisztere saját testével folytatta be a Szapáry távozása általa a kabinetben ütött rést.

A zsák megkapta foltját.
Szapáry gróf kilencz éven keresztül — nem tagadhajuk — sok erőfeszítéssel és sokszor bámúlásra méltó kitartással igyekezett betömni a magyar állam háztartásának éhes gyomrát és kilencz évi igyekevének eredménye az lett, hogy az éhes gyomorban hova tovább nagyobb pusztításokat vitt végbe az a kronikus és elpusztíthatatlan betegség, melynek neve: deficit.

Tisza Kálmán tehát a tizedik esztendőben maga fog hozzá a magyar fináncziák rendezéséhez. A mi nem sikerült Kerkapolyinak, Széll Kálmánnak, Gliczy Kálmánnak, Szapáry grófnak, az sikerülni fog Tisza Kálmánnak, mert a mihez ő fog, annak sikerülnie kell.
A nemzet eladósodott és megadó-sított polgárai bizonyára reménykedő

érzelmekkel tekinthetnek ama fényes pénzügyi sikerek elé, melyek Tisza Kálmánnak a jelen kór legujabb kellett fináncz zsenijének műveleteit kisérni fogják.

És mit fog tulajdonképen cselekedni Tisza Kálmán az új pénzügyminiszter? Új elméleteket állít fel vagy új tantételeket hoz be a pénzügyi gazdálkodás tudományába?

Azzal a feltevással fog-e hozzá új tárczájának vezetéséhez, hogy széles Magyarországon egy embert sem talált erre a szepere — csak édes önmagát?

Bizhatik-e Tisza Kálmán az új pénzügyminiszter, a saját pénzügyi politikájának sikereiben akkor, mikor gr. Szapáry Gyulától kezdve Magyarország összes finánczpolitikásai végkép feladták reményeiket a magyar állam pénzügyi egyensúlyának visszaállítására?

Mi azt hisszük, hogy Tisza Kálmán még azt is komoly számba veszi, hogy a magyar állam pénzügyeinek rendezése a reménytelenség végső perceiben egyedül neki fog sikerülni. Ezért és bizonyára e hitben vállalta magára a pénzügyi tárcza ügyeinek „ideiglenes vezetését.”

Ha azt hiszi, hogy a mit elődei elrontottak, ő megkorrigálhatja; ha abban a hitben él, hogy Magyarországon ma rajta kívül nincs ember, a ki siphusi munkákra vállalkozzék, s hogy a magyar pénzügyek rendezése okozati összefüggésben áll az ő fináncz talentumával, hát akkor mi is azt mondjuk: tessék megkísérteni. Hiszen az újabb alkotmányos korszakban már annyian, fogtak hozzá a művelthez és annyian rettentek vissza már az első kísérletektől is, hogy ha most előáll Tisza Kálmán és azt mondja nyulszívű elődeinek: „Ti kiesinyhittek és tehetetlenek ide nézzetek, így kell megjavítani, a mit ti elrontottatok,” hát akkor minket is meglep a kíváncsiság, s szorongó érzelmekkel várjuk a jelenkor még eddig ismeretlen finánczpolitikásának első megszólalását, műveletkezdését, s fokozódó kíváncsisággal tekintünk a kilátásba helyezett pénzügyi sikerekre.

Mert mi épen nem vagyunk barátai annak az irányzatnak, a mely azt hirdeti, hogy Tisza Kálmán épen olyan közönséges politikus és épen olyan köznapias gyakorlati államférfi, mint bármelyik kollegája. Mi készséggel elismerjük, hogy a kegyelmes ur mindenikünkél különb ember, mert a ki tiz

éven keresztül úgy kormányoz egy országot, hogy azt fokozatosan hajtja a pénzügyi tönk felé s a nemzettel mégis elhitetni képes, hogy a mit ő cselekszik, az a politikai bölcseségnek és a gyakorlati államférfi kormányzói képességének még eddig nem ismert tökéletessége — az az ember legalább is csodaszülött, a kit a végzet nagy dolgok intézésére jelölt ki.

Ilyen körülmények között nem is merünk Tisza pénzügyminiszterére elő sem aggodalmakkal, sem reménykedve tekinteni. — Minket a kegyelmes ur ezen újabb vállalkozása formaszerűen megbabonázott. Ma még a meglepetés első hatása alatt állva, tartozkodunk a jóslásoktól, s tartozkodunk a kritika fegyverével való éléstől is, mert Tisza pénzügyi tudománya iránt a multban semmi tájékoztatást nem nyerhettünk, a jövőből pedig csak a növekedő deficitiek árnyai integetnek felénk, s mi ilyen kétes alapon nem akarunk megindulni, mikor arról van szó, hogy Magyarország pénzügyi egyensúlyát állítsuk vissza.

Mi elhiszszük Tisza Kálmánnak, hogy midőn a pénzügyminiszteri tárcza ügyeinek, habár csak „ideiglenes vezetésére” is vállalkozott, számot vetett egy saját e nemű képességei, valamint fináncziáink szörnyen kétségbeesett állapotával, s azzal az önbizalommal fog hozzá a pénzügyi műveletekhez, hogy neki még azok is sikerülni fognak.

Alkalom adtán, mikor Tisza úr az első pénzügyi operációját végrehajtja elmondjuk véleményünket arról, hogy kabinetnek saját magával való kifoldozása Tisza Kálmán szerencsés kezdeményezései közé tartozott-e, vagy csak arra alkalmas, hogy a pénzügyi bukás örvényeit kiszélesítse.

— n.

Politikai hírek.

Változás a kormányban. A hivatalos lap mai száma hozza a kir. kéziratokat, melyek szerint Gróf Szapáry Gyula saját kérelmére a felség teljes elismerése mellett felmentett a pénzügyminiszteri állástól s a pénzügyminiszterium ügyeinek ideiglenes vezetésével Tisza Kálmán min. elnök, a belügyminiszterium ügyeinek ideiglenes vezetésével pedig báró Orczy Béla min. bizott meg; ugyancsak a hivatalos lap mai száma közli Lukács Bélának közlekedési miniszteri államtitkárá történt kinevezését.

fa, hazug ajkakak, hanem e helyett össze-vissza csókoltá százszor, ezerszer. A professor urat pedig ugy elszédítették az édes, forró csókok, (szinte „krokodilus csókoknak” mondták) hogy nem vette észre, mily izgatott nevének minden szava, zavart egész magaviselete. Egész válasza csak az volt, hogy ajkai kéjtartasan susogták: „drága, anyagi, kis feleségem!”

Megjött végre december 24-én esteje. Béla már Pesten volt, de Ilona utasításához képest a vendéglőbe szállott, hogy annál nagyobb legyen a drágalátos professor ur meglepetése, mikor a „döntő pillanat”-ban egyszerre ott terem a bosszualló bátya.

Dombi tanár ur a szokottnál kissé izgatottabb volt. Ilona jól tudta miért. Nyolcz óra volt. A türelmetlen asszonyka a perceket szám-lálgatta. Végre is a tanárának mennie kellett.

— Ilonkám, szólt édes, olvadékonny hangon, ma nem tölthetem véled az estét. Vári collega névpapját ünnepele, okvetlenül el kell mennem.

S képzelték elkérem, a kis asszonyka még mindig gátat tudott vetni haragja kitörésének, s a helyett, hogy boszut líhegre kiáltott volna fel: „te hazug, álnok ember!” mondott e helyett szépen átfonva karjaival férje nyakát s szerelmesen susogta: „Természetes, hogy nem maradhat el az én jó férjeském, de ne maradj soká. A férj távozott . . . Ilona ugrik föl a pamlagról, s néhány sort vetve egy papírkára bátyjához küldi azt.

— Így, Béla mindjárt itt lesz, ő okos fiu, tudni fogja, mit kell tennie.

E szavak után leült ismét a pamlagra, de minden kis zajra izgatottan ugrott föl s ment az ajtó felé. Végre megjött Béla.

Bizalmas megbeszélést tartott hétfőn b. Fejérváry honvédelmi min. a képviselőházi pártok megbíottjaival az általa benyújtandó tjavaslat tárgyát, az első osztályú népfőlkés felszerelésének költségei képezik. Ezen megbeszélésben az ellenzéki pártok megbíottjaiként a mérsékelt ellenzék részéről gr. Apponyi, Horánszky és Ernuszt a szélsőből részéről Irányi, Ugron Gábor, Thaly és Lükö vettek részt.

Bismarck hg a háboru lehetőségéről. A „Post” szerint Bismarck herczeg Exaern képviselő ama kérdésére: hogy áll a béke és háboru ügy? következőleg válaszolt: „Őn azt ép oly jól tudja, mint én. Mi békében élünk; de tekintsen Franciaország előkészületeire. a barak-építkezésekre, Boulanger hadügyminiszterre és a hazafias ligának 16 év óta felhangzó kiáltására: akkor tudni fogja, vajjon félünk kell-e és mennyire kell félünk Franciaországtól.”

Az osztrák-magyar-német kereszödés. Az új birodalmi gyűlésen, más fontos kereskedelmi-politikai tárgyak közt elő fog terjesztetni az osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződés megújításáról szóló javaslat. A National Zeitung szerint már megindult az előzetes tárgyalások az iránt, hogy a szövetséges kormányok közt meg egyezés jöjjön létre az e tekintetben követendő magatartás fölött.

A képviselőházról.

Budapest, febr. 16.

A ház mai ülésén megkezdett a közoktatási ügyi tárcza költségvetésének tárgyalása.

A vitát Ország Sándor előadó nyitotta meg a költségvetést ismertető beszéddel; utána Lesskó István szólt, ki egyebek közt a „Jó könyvek” némely füzetét kifigyasolta. Irányi betérjeszté a vallás szabad gyakorlatára vonatkozó határozati javaslatát.

Trefort miniszter felelt a felhozottakra s Irányi határozati javaslata ellenében utalt arra, hogy annak elfogadása nem volna az országban az államelleness, centralis eröket.

Ezután Kovács Albert szólt, élesen bírálva a közoktatási politikát, majd általában az internátusok és különösen a Dévára tervezett internátus ellen szólt.

Utána Komlóssy emelt szót, ki Trefortot gyanúsító szavaival legalább negyed-órásra viharos zajt és izgatottságot támasztott, mely még akkor is csak nagynehezen csillapult le, mikor szónok szavait az elnök felhívására megmagyarázta.

Tisza Kálmán, Komlóssynak adott

Csaknem egy félóra telt el, míg Ilona teljesen felvilágosítá a mitsem tudó bátyát.

Béla ingerültsége a legmagasabb fokra hágott. Szikrázó szemekkel járt föl s alá a szobában, míg egyre sziszegte: — Megölöm, meg, ha ezer élete is van!

Az ajtó megnyílik, a férj derült arccal sietve lép be. A mint Bélát megpillantja, az örömdetes meglepetés hangján kiált föl: — Ah, Isten hozott! édes Béla! Mily szívtalan meglepetés! — Béla ingerülten válaszitja el magától az ölelő karokat s alig tudja fékezni dühét.

— Uram! ön elégtétellel tartozik nekem ezért a nőért, kit boldogtalanná tett, megcsalt — s csak úgy szikráztak szemei — A professor urnak csak most volt annyira ideje, hogy tekintetét nejeire vethetné, de egy tekintet elég volt, hogy csaknem megkövülve álljon a szoba közepén. Neje ott ült a pamlagon és kisért szemeiből csak úgy folyták a könyek. Leirhatatlan zavarában néhány perczig szó nélkül tartatta végig szemeit, majd azon a tomboló emberen, majd a zokogó feleségen.

Béla szakítá meg a nyomasztó csendet. Oda lép a bűnös férj elé, lángtól égő szemeit a tanár ur zavart arczára veti.

— Őn tegnap egy nőtől levelet kapott?! . . . S mi több, az a nő idejött ebbe a városba az ön belgyegyzésével s bizonyára az ön kérésére? . . . Vagy talán tagadni meri?

Dombi tanár ur egy gyontató atyához méltó komolysággal emeli föl tekintetét Béla arczára s már csaknem kitörő nevetését visszafogja, komoly, dörgő hangon válaszol:

— „Az a nő, uram, nemcsak hogy irt nekem és ebben a városban van, de sőt itt e házban van!”

A tanár ur rettentő szörnyű szavait Ilona és Béla tompa kiáltása kísért. Alig végzé be Lajos szavait, azonnal a szomszéd szobába nyíló ajtóhoz lép, kinyitja azt és

rendreutasító választ a tanítók nyugdíja és a congrua ügyében.

Végül Mocsáry Lajos tartott a nemzetiiségek mellett újabb beszédet.

Az E. M. K. E. nagyküllőmegei közgyűlése.

— febr. 12.

A közgyűlés tegnap folyt la. Délután 3 órakor vette kezdetét a megyeház nagytermében, s habár a vidékről a zord téli nap miatt kevesen is vettek részt, az egy letnek a városban és annak közvetlen vidékén lakó tagjai kivétel nélkül megjelentek. Gróf Bethlen Gábor, mint elnök, — helyét lelkes éljenések között elfoglalván a gyűlést egy, az egylet elhivatásához méltó beszéddel nyitotta meg; elmondta, hogy az egy let csak úgy működhetik sikerrel, ha azt a megyei választmányok, fiókok és egyes tagok is munkásságokkal támogatják, s ha bár eddig a tag és pénz gyűjtés volt is az egyetlen feladat, most már elérkezett annak ideje, hogy munkásságát az egyes részletekben is megkezdje; hogy ez a megye területén minél sikeresebben történhessék, kell hogy számban vegyük anyagi és erkölcsi erőnket, és azt ezelszeűten osszuk be, a mi a mai közgyűlésnek feladata. A megnyitó beszédet lelkes éljenzessel fogadta a közgyűlés s megkezdődött a tárgysorozat elintézése.

Először Horváth L. alelnöktől felvett jelentést hallgatta meg a gyűlés teljes figyelemmel. A jelentés az egylet működését vizsgálta keletkezése óta; a jelentést közölni fogjuk.

Ezután jött az egyleti pénztár működéséről tett pénztárnoki jelentés, melyből kiemeljük azt, hogy a megyei egylet megalakulása óta 1885 máj. havában, befolyt alapítványi, rendes és pártoló tagsági díjakból, továbbá adományokból 1354 frt 73 kr., melyből jelenleg a 25 százalékos levonásokkal együtt pénztáron van 77 frt 80 kr., a többi mind beklüdtett a központon. A számadások megvizsgálására kiküldött bizottság utasítva lett jelentését a megyei választmányhoz terjesztieni be, mely is felhatalmaztatott a továbbiak elintézésére.

Tárgyalás alá kerülvén az egylet által kiadott „munkaprogramm” ennek felvása az idő rövidsége miatt, és azért is, mert annak bő tartalma ismeretes, nem kívántatott, hanem azt Horváth L. általában, főbb vonásaiban ismertette. A közgyűlés tudomásul vette azt, s annak példányai a fiókokörkhöz, a kérdő pontokkal együtt már kiküldetvén, felhívta a fiókoköröket annak egyes pontjai létesíthetős és cizájából, hogy tanulmányozzák a viszonyokat és állapotokat; egyes javaslataikra nézve gyűjtésnek adatokat s adjanak meghatározott tervet s a kivitelt; az adatok gyűjtésére kérjenek fel buzgó kör tagokat; s ily alaposan készített javaslataikat terjeszsek a megyei választmányhoz be, mely is azt saját véleményeivel együtt küldi be az egyesület központi választmányához.

Ezután következett az ügyrend szerinti szervezkedés. Elnökül lelkes éljenz-

karján egy gyönyörű, fiatal lánykával tér vissza. A lány piruló arczán még most is ott van az izgatottság kinyomata, mit a csak előbb elhangzó kiáltások idéztek elő. A tanár ur sokat jelentő mosolylyal töri meg a csendet:

— „Engedd meg kedvesem — fordult előbb a „lánykához — hogy bemutassam neked itt kedves kis feleségemet, az én jó Béla sógorommal, pedig ugy hiszem, régen ismeritek egymást; ti pedig kedveseim fogadjatok rokoni karjaitokba az én aranyos kis Vilma hugomat.”

Azt a pillanatnyi zavart, majd azt a kitörő örömet, mit a professor ur szavai okoztak, lehetetlen leírni.

A tanár ur nejehez lépett, gyöngéden megfogá kezét és így folytató: — „Emlékszel kedvesem, te gyakran panaszkodtál nekem, hogy mily nehezded esik neked napkönt azt a néhány órát, mit én napi munkámnak szentelek, egyedül, teljesen magadra hagyva tölteni el? Én tehát azt gondoltam, hogy Vilmoska igen könnyit-hetne neked a háztartás első nehézségein. Ő szívesen engedett kéresemnek. S az meg, hogy Vilma jövetelét annyira tikokba akart tartani, csak egy kis meglepetés akart lenni az én Ilonkám számára.”

S a kis tanárnénak most még sürűben hullanak könnyei, — de azok már örömkönné, férje karjaiba berul s csókjai árjában folyton csak ezt suttozja: „drága, jó Lajosom!”

S már a másik perczben Vilmát vonja keblére, s csókolja össze-vissza annak a kis angyalnak csacosgó szájauskáját. Béla a professor ural van elfoglalva, ki incselkedve nyújtja jobbát: — „Hát minő elégtételt kíván az én Béla sógorom?”

Az előbb annyira tomboló bátya gyorsan kibontakozik Dombi tanár ur karjai közül s nyájas arccal megy Vilmahoz.

Látszik, hogy rég ismerik egymást.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCÁJA.

1887. február 16.

A tanár urék évfordulója.

Dombi tanár ur fiatal, kis felesége egyedül van. Gyorsan jár föl s alá szobájában; olykor megáll, ingerülten dobbant kis lábcsokrája al, (oly jól áll az neki,) aztán oda veti magát a puha pamlagra, elfedi arcát rózsás, kis kezeivel és keble csak úgy liheg az izgatottságtól.

— Nem, nem, azért sem sirok, — töri ki végre a fiatal asszonykából a hang. — Hát miért emészténem magam érte, mikor ő már nem szeret többé? Oh, hogy két hónap után ezt kellett megérnem! — S e szavak után már elfeledte, hogy ő nem akar sirni, szemei könnyekkel teltek meg. — Nincs többé kétség — folytató a kis tanárné s ingerülten állott fel, hogy előbbi sétáját folytassa — ő egy nővel levelezik. Mily zavart sietséggel rejtett el ma is egy levélkét, mikor szobájába léptem. Igen, ő megcsalt engem!

E pillanatban egy gondolat futotta át agyát, az órára veté tekintetét: — Tíz óra — lehéle izgatottan — ő csak egy óra mulva tért haza. A levélkét iratai között rejtette el. Nekem tudnom kell, ki az a nő, kiért engem feladott.

Gyors léptekkel indult férje szobájába. Az ajtónál megállt, még küzdött egy perczig önmagával, de ép oly hamar győzedelmeskedett is muló aggodalmain.

— Ah, mit habozom? . . . Hát nem vagyok-e neje! . . .

A szobába lép. Nem csalódott, férje valóban asztalán rejté el a levelet. Néhány percznyi keresés után kezében volt a professor ur bűnének kétségtelen bizonyítéka. Látszott, a felindulástól reszkető hangon olvasa: „Kedves Lajosom! A terv nagyon jó,

24-én este Pesten vagyok, várj az állomásnál. Csak óvatosan, nehogy Ilona észrevegyen valamit. Ölel szerető Vilma.”

Ilona csak úgy reszkettett a felindulástól. Az asztalhoz kellett támaszkodnia, hogy össze ne essék. Majd letérül halvány arczáról a záporként hulló könnyeit s előbbi levert, bágyadt tekintetét a dacz kibívó tekintetű váltá fel.

— Irni fogok a papának, szólt határozott hangon s a székről veté magát. Lajos micsodát! Kezemben a bizonyíték. Szegény papa, — tévé aztán hozzá elérzékenyülve — hogy le fogja őt sujtani ez a váratlan csapás! Nem, ő ne tudja még meg, inkább Bélának írrok.

A levél néhány percz múlva elkészült. Így — szólt kissé reszkető hangon — holnap itt lesz Béla.

Azután kissé elgondolkozott. Ah, épen jó — kiáltott fel — ma 23-ika, holnap fog „6” is Pestre érkezni.

Ez e perczektől kezdve az az „6” nem tudott többé a kis tanárné fejcskéből ki-menni, gondolata folyton véle foglalkozott.

Egy ideig szótlanul ült székében majd szomorúan sohajtott föl: Ily rutul megcsalni engem. S épen házasságunk első évfordulóján fog örökre boldogtalanná tenni.

E szavak után óvatosan elhelyezé a levelet előbbi helyére és sietve hagyá el a szobát. Utközben egyre mondogatá: Na drágalátos férjem uram, lám még nem jártunk el elég óvatosan, az együgyűnek hitt Ilona nem csak sejt valamit, de tud mindent.

Szobájába ért. A férj épen akkor lépett be. Ilonának össze kellett minden erejét szednie, hogy magaviseletével magára ne vonja férje gyanúját s idő előtt kelljen alárezté lerántania. Nem, ezt az édes boszszut a döntő pillanatra tartogatta.

Derült areczal lépett férje elé. Csókja talán forróbb volt, mint bármikor. Oly nagy volt benne a lelki erő, hogy meg sem osipkedte gyöngyfogauskáival azokat a csal-

(Folyt. köv.)

nem főparancsnoki, hanem parancsnoksági; nem szervezeti szabályok, hanem alapszabályok; nem segéd személyzet, hanem segéd-tisztek: nem 12-kor, hanem egyenlő 2 kor. Igazán — borzasztó!

Máskor fölkerem táviratilag Gneistot, Momenst, Nieuburt, Gervinust és a többi élő és meghalt német egyetemtanárt, hogy jöjjenek el reporternek a kolozsvári önkényes tüzoltó gyűlésre. Talán ezek elég alapnak lesznek.

Addig, hadd folyjon a vérem az indokolt tördőfésztől.

Ötödik seb.

Ártatlan vagyok.

Azt írtam, hogy „egy ártókörű lakomán” Peille István 1000 frtot ajánlott az E. M. K. E.-nek. A „Kolozsvár” megcselezte, hogy miért írom: „valamiféle társaságban”? Ártatlanságom ezt válaszolom:

Petelei István!

Már másodszor történik, hogy a „Kolozsvár” olyant idéz az Ellenzéktől, a mit az „Ellenzék” nem mondott. Első ízben 100 frtot ajánlottunk föl a kulturregyletnek, ha az Ellenzékben megtalálható az, a mit belőle a „Kolozsvár” idéz. A „Kolozsvár” szép eszes óvatossággal kitért ajánlatunk elől. Hallgattunk, mert meg volt szorulva. Most megint idéz a Kolozsvár. Megint olyan szavakat fog reánk, a mit nem mondottunk. Ferdi, de már nem szorultságból, hanem kötelességszerűen.

Ezen eljárást harmad ízben már igaz nevének fogjuk nevezni.

Végre csak annyit kérdezzünk, hogy a polemikából mi haszna van az olvasónak, a köügynek és a szerkesztőségnek?

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 16.

— **Erdélyi Hontmegyejében,** Marostorban tegnap pártgyűlést tartottak a kormányhívei. Kell is oda gyűlés! A párt feje a főispán; a párt elnöke a főispán; a párt intézője a főispán. A párt kortessei vármegyei hivatalnokok. Nintsen ott szükség párt szervezkedésre, a hol közpénz, hatóságilag vannak szervezkedve. Különben a megállapodás ez: Báró Bálint József marad — az ellenzék részéről Szentiványi Kálmán fog felkeretni a jelöltségre; Kovács Alberttel szemben fölléptetik Szász Domokos püspököt; a geryeszegi kerületbe báró Huszár Károlyt jelölték ki — hol az ellenzék Berenczey Istvánt viszi; a szászregényi kerületben meghagyták gróf Teleki Domokost — az ellenzék jelöltje itt Kaiser lesz. Nyáridőszedében meghagyták Tholnay Gábort.

— **Gr. Szapáry Gyula** megjelenve bétón a képviselőházban, már nem a miniszteri széken, hanem a képviselői padján foglalt helyet. A gróf tegnap délután vett búcsút a pénzügyminisztérium egyes osztályainak főnökeitől és a hivatalnokoktól.

— **A Királyhágon** tulról adományok ozimén egyre érkeznek öszszek a kulturregyletnek. Tagányi István ur Aradról 15 frtot küldött, mint herceg Sulkovszky József Mária pánkotai uradalmában jan. 23-án és 24-én vasdászó társaság adományát. Nagy Áron a balaton füredi szeretőház igazgatója; Karoly napi társaság gyűjtésében 5 frtot; a „Pesti Hírlap” egy mulatortársaság adományaké 5 frtot.

— **Fraknoi Vilmos apátkanonok a pápánál.** Fraknoi Vilmos akadémiái főtitkari és nagyváradi apátkanonokot a pápa vasárnap hosszabb kihallgatáson fogadta. Fraknoi átadta a pápának Ipolyi püspöknek ismert művét a magyar szent koronáról. A pápa megelégedését fejezte ki a monumentális munka felett. Hosszabb ideig tartott a külön kihallgatás, melynek folyamán a pápa meleg érdeklődéssel kérdezték föl a magyar akadémia viszonyairól és Magyarország tudományos mozgalmairól. Fraknoi fogadtatása valóban kitüntető volt mi által a pápa egyáltalán a magyar tudományt tisztelte meg.

— **A bánffy-hunyadi felső népiskola** polgári iskolává leendő alakítását iránt rég óta folytak a tárgyalások Trefort miniszterrel. Már néhai Varadi Károly, Kolozs megye volt tanfelügyelője meggyőződött egy Bánffy Hunyadon fölléltendő polgári iskola szükségességéről és megtette ez irányban szerkesztett felterjesztését. Most — mint halljuk — terve a valóságos felélelített, a miben nagy része van Váradi Károly utóda: Kozma Ferencnek is.

— **Báró Jenesszky Béla** ur Paksról, (Tolnám) ki egyesületünket korábban oly szép gyűjtéssel örvendeztetette meg, nem lankadó buzgalommal pártolja folyton egyesületünket, legújabbban megint 20 frtot küldött be. Ez összeg az 5999 számu iven újabbban aláíratkozottaktól folyt be. Fizettek mint rendes tagok, Jenesszky Andor bírtokos Csibrakon (Tolnám) hat évre 10 frtot; Koller Pál bírtokos Alsó Szentiván (Fehérm.), Br. Rudnyánszky Iván bírtokos

Paks (Tolnám) 2—2 frtot egy évre; adakoztak: Koller Tivadar 2 frtot; Kurz György 3 frtot; Balassa 60 krt. A takarékpénztárba helyezett öszszek kamatja 40 krt tett, mely a fent közölt tagdják és adományokkal 20 frtra megy. *Jenesszky Béla* báró ur a gyűjtést jövőre is folytatni igérte.

— **A „Tordai Dalkör”** — mint nekünk írják — a hó 19-én, felerészben az E. M. K. E. javára, táncozzal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez, melynek hozzájuk beküldött műsora a következő: 1. Szeresd hazádat, Huber Károlytól. 2. Magyar népdalfűzér. Pap Dezsőtől. 3. Török borsdal. Mendelsohntól. 4. On ne hagyj itt. Fehérkar Fehérvári Janostól. 5. Dalinnapon. Iherm Károlytól. A tordai község figyelmébe, mely büszke lehet jöbörnévű bázisának dalgyűjtésére, ugy hisszük felesleges ajánlani az estélyt. Elégé ajánlja magát a kitűnő műsor és a hazafias cél, meg azon elévülhetlen érdeme a dalkörnek, hogy annak idején szített a kulturregylet alapító tagjainak díszes sorába lépni.

— **A nagyenyedi** ev. ref. Bethlen-főiskolában mutattam a himlő, mint járvány lépett fel, a négy elemi és az első gymnasiumok előadásait március 3-ig beszüntették.

— **Brassói hírek.** Különösen sikerült thea-estélyt rendezett vasárnap a „Poigari kör.” Nagy társaság vidám hangulat között reggeliz mulatott. — A „Magyar kaszinó” igazgatójára a lemondott Möller Ede plébános helyébe Kócs Ferencz tanfelügyelőválasztott meg közfelkiáltással. — A takarékszövetkező egyesület vasárnap közgyűlést tartott, mely alkalommal igazgatóvá ismételt Nagy István választott meg.

— **A bánffy-hunyadi** szembetegségről, mely miatt az otáni állami iskola bezárattott, a belügyminiszter is értesítvén, egy budapesti szigorló orvos Bánffy Hunyadra kiküldését helyezi kiállításba. Reszünkről nem értjük a miniszter urat. Minek költetni ily ok nélkül valóságokra az államot? — Hiszen a kolozsvári egyetemen végzett orvosnövendékek közül akárhány szivesen is menne ki a járvány terjedésének megállítását végezt Bánffy-Hunyadra és a belügyminiszter ur mégis Budapestről küldözget ide a viszonyokkal ismeretlen szigorló orvosokat.

— **Olvasó-kört** alakítottak Szász-Lónán a napokban. E hiányt pótolni hivatott társadalmi tényező felállításában Szász Sandor tanító szerzett magának érdemeket.

— **Nagyszombeli hírek.** Fabricius Mihály, Nagy-Szeben legutolsó polgárainak egyike elhunyt. Temetése nagy részét mellett folyt le. Tisztelet a sirjára szánt koszorúk árából igen helyesen egy alapítványt tettek le. — A városi képviselő testület több megüresedett tagságára f. hó 21-én fogják megjelteni a választást Nagy-Szebenben. — *Két bál* volt a múlt hét egyik napján Nagy-Szebenben. A román nőegylet és az ev. nőegylet tarták a napon mulatságait, melyek várakozáson felül sikerültek.

— **A „Közjogi Ellenzék”** cz. jól szerkesztett nagyváradi újság ápril 1-től kezdve, napilappá alakul át. Örvendünk rajta.

— **Moszkvából Debreczenbe.** Sajó Endre magyar színész, ki Debreczenben született és most Moszkvában van egy színtársulatnál, érdekes levéllel kereste fel közlebből a „Debreczen” szerkesztőségét. Több mulatságos epizodot említ fel moszkvai életéből.

VÁROSI HIREK.

— **Az E. M. K. E. Kolozsvár** városi tagjai legutóbb a következő bejelentéseket tették: Szentkirályi Kálmán r. k. staatus titkár 1887 re 2 frtot, Bogdánffy Sándor 1885 re 2 frtot; De Gerándó Antonina, Hatházi Ferencz, Szabó István, és Vestfál Agoston 1886-ra 2—2 frtot; Bacsenzky József, Haragos János, Novák József, Bournisz János, Kilyén Sámuel 2 évre 4—4 frtot; dr. Maizner János 6 évre 10 frtot; Eeltsen János, Friesz József, Tauffer Ákos, Wagner Ferencz 1—1 frtot pártoltagságban.

— **Háborus jelnek** tekintik külvárosunkban azt a tény, hogy több külvárosi asszony a tizedkapitányságok útján megidézett a városházára, hol orvosi vizsgálat megértése után, a megjelentek közül, 50 krt. napi díj mellett, többen fogadtattak fel a betegápolási teendőik teljesítésére. A dolog semmi esetre nem történt ok nélkül, de külvárosi polgártársaink megnyugtatóra mondhatunk annyit, hogy — a muszka még messze van tőlünk.

— **Felolvasás.** Dr. Salamen József ur az egészségtan tanára a múlt héten tartott felolvasása alkalmával hozzá intézett felkérésnek engedve a z e g e s z s é g e s l a k o s k e l l é k e i” czim alatt megkezdett és valóban érdekes előadását a kül-magyar-utczai olvasó körben a hó 17-én a hivdvei olvasó körben 19-én fogja megtartani.

— **A kolozsvári felekezeti iskolák** zűrtömöttsége miatt intézkedéseket tenni szükségessé vált. Különösen két iskolában okoz kellemetlenségeket ez a körülmény, melynek orvoslásával megynénk tanfelügyelője komolyan foglalkozik.

— **A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak** társulata f. hó 13-dikán d. u. megtartott évi közgyűlése a társulati tagok élénk érdeklődése mellett folyt le. Az ülést Polec Albert elnök magvas beszéddel nyitotta meg, s ennek megtörténetét Hirschfeld Károly titkár olvasta föl a választmány évi jelentését, mely társulat

keletkezését és fejlődését részletesen vázolta. A számvizsgáló bizottság jelentése és ezzel kapcsolatosan a pénztári jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett s a pénztárnoknak a felmentvény megadott. Valtózatlanul fogadta el továbbá a jövő évi költségvetést is. A választmány indítványa folytán elhatározottat a keresk ifjak országos szövetségébe a társulat összes rendes tagjaival belpír, még pedig a tagok minden megterhelése nélkül, mután a tagsági díjak a társulat pénztárából fogynak fizetvén. A tárgysorozat következő pontja a kolozsvárt megtartandó III. dik országos értekezlet volt, s erre nézve a közgyűlés a választmányt bízta meg a végrehajtó bizottság megalakításával. Következvén a tisztújítás első sorban közfelkiáltással újlag elnöknek: Polec Albert, alelnöknek: Nyegruzt Tivadar titkárnak: Hirschfeld Károly II-d titkárnak Deák Farkas, pénztárnoknak Darany István, ellenőrnök: Segesváry Lajos, könyvtárnoknak: Horacsik B. János, ház-nagyonak Dániel Antal választattak meg. Az indítványok sorában Sándor József E. M. K. E. titkárnak a társulat érdekében kifejtett nagy tevékenységeért javi köszönetet szavaztatott és egyzersmind a társulat tiszteletbeli tagjai is megválasztottak. Elhatározta továbbá a közgyűlés Hirschfeld Károly titkár indítványára gróf Széchenyi István nagy hazafia halálának évfordulóját ápril 8-dikát minden évben emlékünnepéül megülni.

— **A kolozs megyei tanfelügyelet** körében közlebből több változás történt. Ugyanis Staudner Gy. tanfelügyeleti titkár és Balázs K. József jegyző lemondottak eddig viselt hivatalaikról. Helyettük titkárrul Elek Gy. jegyzőül Solyom J. választattak meg ideiglenesen.

— **Az Erdélyi Pince Egylet,** mint szövetséget mely hivatta van a részvény társaság üzemeltetvén, tegnap a volt részvényesek nagy érdeklődése mellett megalakult. Megnyitván az alábbi ívet azt a részvényesek nagyobb része aláírta. Az alakuló közgyűlés tárgyalta s elfogadta az alapszabályokat, megjellette a választásokat, az igazgatóság tagjai lettek: Báró Bornemissza János, Gróf Bánffy Miklós, Br. Jósika Sámuel, Gyarmathy Miklós, Miksa Imre, Kövéri László, Dávid Antal, Dr. Hintz György, Roth István; felügyelő bizottsági tagok: Velits Ödön, Tóth Zeigmond, Ditrói József, Ormos Ferencz.

— **Értesítés.** A középiskolai tanár-vizsgálatot, tenni szándékoztak értesítom, hogy a f. iskolai év végén tartandó vizsgálatokra mostantól fogva jövő március hó 16-ikáig jelentkezhetnek. A folyamodványokhoz szabályszerűen mellékelni okmányok hiteles másolatban csatolandók. A hazi dolgozatok beadási határideje március 30-ika. Kolozsvárt, 1887 febr. 16. Felméri Lajos, m. kir. tanárvizsgáló bizottsági elnök.

— **A kolozsvári kereskedő ifjak** dalegylete által szombaton rendezendő hangversenye a jegyek előre valthatók: Betegh Péter, Demjen László, Gajzágó István és Stratzinger Gusztav kereskedésében, az estély napján pedig Nemzeti szaloda 8. sz. szobájában, hol egyttal azok kik meghívóra igényt tartanak előjegyeztsétek. Ezen estélyre mint halljuk igen sokan kezűnek s az előreláthatóság egyike lesz a legsikerültebb mulatságoknak.

— **Elvezetés.** Folyó hó II-én este a főtéren zárt borítékban 2 dr. magánlevél egy törvényszéki végzés és egy 140 frt szülő kötelezővény elveszett. Becsalás megfalió kérések a tárgyakat a rendőrségnél letenni. Illo jutalomról biztosítottak.

— **Három tolonczot** kísért ma rendőrségünk ele az apaidai „rendőrség” megbízottja. Mind a három szálást nyert a dologháiban, honnan tovább kísérli őket.

— **A református ifjak** által rendezett táncestetélyen — melynek tiszta jövedelme a collegiumi jótékony intézetek javára fordittatik — felülfizetni sziveskedtek: Özv. br. Bánffy Albertné szül. gr. Esterházy Ágnes 10 frt, Hegedűs Sándor orsz. gyűl. képviselő 10 frt, Lészai Ferencz 10 frt, Veress Ákos 8 frt, Horovitz Sámuel 7 frt, Szabó Sámuel 5 frt, Sami László 5 frt, N. N. 4 frt, Értető Albert 3 frt, Tokos Zs, 2 frt, Oriold József 2 frt, Gaál Elek 2 frt, dr. Hegedűs István 1 frt, dr. Felméri Lajos 1 frt, dr. Sárkány Lajos 1 frt, Mamizsa János 1 frt, Dán Mihály 1 frt, Cserna István 1 frt, Schilling Rudolphe 1 frt, Rákosi György 1 frt, Vassai Zeigmond 1 frt, Gucs Jenő 1 frt, Holländer József 1 frt, Novák Viktor 1 frt, dr. Köblös Lajos 1 frt, Terkál Béla 1 frt, Domokos Antal 1 frt, Losonczy János 1 frt, Kottai János 1 frt, Lőrinczi József 1 frt, Baksai Gergely 1 frt, Paró János 50 kr, Csiki Béla 50 kr, Körözi József 50 kr, Hantz György 50 kr.

Fogadják a kegyes adakozók a nemes ügy iránt tett adakozásaikért legforróbb köszönetünket. Egyzersmind kedves kötelezősságunknak tartjuk itt felemlíteni hogy Mestitz ur a fiatal kárpitos a díszített a nemes ügy iránt való tekintetből majdnem díjtalanul eszközölte, fogadja szintén hálás köszönetünket. A rendezőség.

IRODALOM.

* Irodalmi pályázat. A Dávid Ferencz Egylet irodalmi pályázatát hirdot.

1. Erkölcseimbezelés. Targya a magyar (székely) nép életéből vevendő. Terjedelme öt 8 drát nyomtatott lapnál több nem lehet. Jutalma: Egy husz frankos arany.

2. Egyháztörténelmi rajz. A vehető akár az unitárius egyház akár az unitárius eklézsiák történelméből. Terjedelme

egy 8 drát nyomtatott levél. Jutalma: Egy husz frankos arany.

3. Életrajz. Targy valamely jeles unitárius férfi vagy asszony élete. Terjedelme négy 8 drát nyomtatott levél: Jutalma: Egy husz frankos arany.

4. Eredeti egyházi ének (ugynevezett dicseret.) Jutalma: Egy husz frankos arany.

5. Eredeti egyházi ének gyermek szamára. Jutalma: Egy husz frankos arany.

A pályázat feltételei: d. A pályázat határideje f. 1887 június 30 napja. b. A prozai dolgozatok népszerű nyelven a nép számára irandók. c. A történelmi tárgyak hiteles forrásokból s eredeti adatokból legyenek dolgozva. d. Minden dolgozat idegen kéz írásában a szerző nevét rejtő jellegű levél mellett küldendő be az egylet titkárához (rozsza utca 2 sz.) e. Az egylet a megjutalmazott dolgozatok felett tulajdonjoggal rendelkezik s a kiadásokról belátása szerint intézkedik. Fentartja azt a jogát is, hogy a díjat nem nyert, de megdícsért és közlésre alkalmas dolgozatokat is kiadhasa. A Dávid Ferencz Egylet választmányának Kolozsvárt 1887 február 3-án tartott ülése határozatából. Kolozsvárt 1887 február 15-én. Dr. Brassai Sámuel elnök. Boros György titkár.

* **A „Fényképészeti lapok”** febr. havi füzeté következő tartalommal jelent meg: A fényképészet esetheikája. (Folyt.) Dr. Saffy Aladártól. Előhaladás a fényképészet területén a létűnt 1886-ban. (Vége.) Veress Ferencztől. A latine-emulsió-eljárás módjával részlete. (Folyt.) Veress Ferencztől. Nyílt levél t. Collegiumhoz. Rupprecht Mihálytól. A negatív-képréteg az üveglapokról való lehozásáról és a bromozált-gel-emulsiós papíros készítéséről. Veress Ferencztől. Rupprecht Mihály Sopronban. Jelen számhoz negyedik melléklet s egy fénykép van csatolva.

MŰVÉSZET.

Jászay Mari.

Jászay Mari tegnap az Ember Tragé diájában lépett föl. Még háromszor lesz alkalomunk látni.

Csak néhány szót a magyar színpad tüneményes alakjáról.

Jászay Mari nem egy név, hanem egy iskola. Az egyetlen tragikai művész Jókainé után, de nem Jókainé mögött. Évek óta egyedüli képviselője a színpadi alkotások legnehezebb és legfenségesebb fájának, a tragikumnak. Minden mozdulata tanítvány, miként az östermetest változataiból, úgy az ő játékaiból vonjuk le a szabályt. Ha bemutatná művészetét a művelt világ előtt, nagy dícsőseget szerezne hazánkban vele. Ő ma a nagy gondolkodók legnagyobb magyarázója. Egy lángész, a ki ragyogó hódít, elbájol és fölvilágosít. Ha rágondolok, az Ursva jut eszembe: „Csak hódolat illet meg, és nem bírálat.”

Mindezek miatt csodálkoznom kell a színház közönség azon részén, mely néhány középpályát őrösen hagyott. Ugy hallottam, hogy a berlini ringy rongy ballet alkalmával telve volt ezen páholyos: Kolozsvár jó izlésének reputációja érdekében azonban megjegyzem, hogy a nézőtér, az alsó és felső páholyok, a II-d emelet és a karzat zsúfolásig telve volt.

Bokréta nem kapott. Ennek teljes szívémből örövend. Nálunk elfajult a jutalmazás ezen módja. Édes pilantásokkal kell azt megköszölni és nem komoly művészettel.

A tanuló ifjúság nagy számmal jelent meg. Ezt is örömmel láttam. Irodalmunk legértékesebb alkotását és színpadunk legnagyobb lángeláját láthattak együtt.

J. K.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bárlat 112-ik szám.

Jászai Mari III-ik vendégjátéka.

Kolozsvárt, 1887. február 17-én.

SZÉCHI MÁRIA.

Számú 3 felv.

LEGUJÁBB.

— Az Ellenzék sürgöny tudósítása. —

Budapest, 1887. február 16.

Mocsáry Lajos szokott módja szerint tegnap megint programot adott a nemzetiügyi ügyben. Beszéde a ház minden oldalán visszatetszést szült. Este a függetlenségi párt értekezletén Polonyi Géza szóba hozta Mocsárynak saját különleges programját, mely a pártot mindig kényes és kellemetlen helyzetbe hozza; mert ellenfeleink mindig azzal gyanúsítják a pártot, hogy egyetért Mocsáryval. Ennélfogva indítványozta, hogy az értekezlet fejezze ki rosszallását a Mocsáry beszéde fölött s egyzersmind ezen határozatának képviselőházban is adjon kifejezést. Ezen határozat egyhangulag elfogadott s az értekezlet azt közölte Mocsáryval. A ház mai ülésén, Irányi Dániel a párt nevében szokott ékesszólásával utasította el a Mocsáry elméletét, kijelentvén, hogy a függetlenségi párt nem ért egyet Mocsáryval.

A közönség köréből.*)

B. Bánffy Zoltán urról.)

En önnek köszöntem s ön nem fogadta. Ezért én önt nyersen figyelmeztetem a tisztességre. Ön a rendőrséghez futott, hogy alárendelt közöge által vegyen személys ügyében elégtételt.

Ezen esetet leírtam, hogy nyilvánossá legyen. Iratomat fölolvastam többeknek. Ön tudomást vett róla és segédekét küldött rám. A kihívást elfogadtam.

Segédeim nehéz föltételeket kívántak. Az ön segédei ragaszkodtak a könnyebb föltételekhez. Nem lehetett kifogásom ellene, mert ön volt a sérelmes, s öntől függött kevesebb elégtétellel beérni.

Két lövésváltás volt megállapítva 30 m. p. célzással. Én lötem; ön célzott, fegyverét békésen támasztva. E szabálytalanságot Sándor László párbajintéző ur az ön kedvéért elnézte, én pedig nem bántam. Állandóan célzott, míg végre kifogyott az időből s figyelmeztetve lett, hogy már nem lehet.

Uj lövésváltás következett. Ön hangosan mondta, hogy „most már le fogom löni”. Én visszafeleltem: „majd meglátjuk”. Én lötem kapóra; ön megint támasztékról gondoskodott balkeja útján s hosszas célzás után, leeresztette fegyverét s kilépnén helyéről, eldobta azt.

Sándor László az ügyet befejezettnak nyilvánította; de nem tette oda, hogy lovagiasan. Helyesen. Az úgy a B. Bánffy Zoltáné volt, mert neki volt sérelme. Neki volt tehát szaksége, hogy úgy lovagiasan fejeztessék be. Nekem mindegy, mert nekem csak annyi a teendőm, hogy ne tartsam a párbaj okát megszüntötnék. Jegyezze is meg B. Bánffy Zoltán, hogy fenartottam iránta azt a véleményét, melyért provokált.

Nem szokásom párbaj-ügyeket nyilvánosságra hozni, de a „Kolozsvár”-ban tendenciózus pletyka jelent meg. Mielőtt a „Kolozsvár”-t kérdőre vontam volna, pletykáját helyreigazította. Okom volt azonban föltenni, hogy a pletyka forrása vagy B. Bánffy Zoltán, vagy Sándor László, vagy mindkettő. Ennélfogva főtávtam nyilatkozatra, hogy vállalnak-e szolidaritást ama tendenciózus közleménnyel? Kitérőleg válaszoltak. Ekkor az egyedül szabályozott becsületbírárságra, appellátum, melynek élén hazánk egyik első gavalléja, b. Jósika Lajos 8 exscentiája áll. De báró Bánffy Zoltánból hiányzott az erkölcsi bátorság, e bíróságnak alá vetni magát.

Ebben áll az ügy.

Bizonyos körökben sugdossák, hogy engem B. Bánffy Zoltán ur nem méltatott puskaporral. Én leha szószátyárságra nem felelek. Hiszen B. Bánffy volt a kihívó fél; már pedig a kit nem méltatunk puskaporral, azt nem hívjuk ki.

En megadtam az alkalmat, hogy B. Bánffy Zoltán a becsületbírárság előtt tisztázza magát. Ő a jó alkalmat nem használta föl. E helyett engedti az állírok terjesztését. Én nem tudok, mert nem akarok pletykával állani szembe. A férfit mindig szívesen látom magam előtt — úgyis mint barátot, úgyis mint ellenséget; de a hírterjesztés és hírfölfogás nem mesterségem.

Epen ezért leírtam az esete, a mint volt. Ha nem tetszett B. Bánffy Zoltának a becsületbírárság, joga volt alá nem rendelni magát. Én bát a közvélemény forama elé viszem az ügyét. Ez olyan forum, a melyet tartozik B. Bánffy főispán elfogadni, ha akar, ha nem. Itélje meg a közvélemény, be van-e fejezve a B. Bánffy Zoltán ur ügye? Vett-e komoly elégtételt az olyan ember, a ki csak előzni tud, de fegyverét elsütni — óvatossá?)

Berenczey István.

* E rovat a szerkesztőséget csak a sajtóhatósággal szemben kötelezi.

Szerk.

1) E közleményért Berenczey István vállal felelősséget.

Szerk.

2) Az igazság érdekében jegyezzük meg, hogy Berenczey István barátunk pár héttel ezelőtt küldött be ezen cikket, de e közben néhány levélváltást látván a magunk részéről szükségesnek, a cikket közlése egyenesen rajtunk múlt. — Szerkesztő.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

NYILTTER.*)

Interpelláció.

Nagyságos Nagy Lajos kasinói elnök urhoz Erzsébetvárosban.

Tisztelettel kérjük a nagyságos elnök urtól, van-e tudomása arról, hogy folyó hó 12-én a kasinó neve alatt, mint az „Ellenzék” 29-ik számában közlé tetteit „a helyi intelligencia által bál rendeztetett”; s ha van, mi módon történthette az, mután a kasinó közgyűlése arról mitsem tud, sem arra semmi határozott engedély nem adott; s ha nincs, van-e szándéka ejtőtlan visszaélést elkövetők ellen eljárni, kik az egylet neve alatt s rovására az egylet tagok ellen nyílt sértést követtek el.

Lévé

a nagyságos elnök urnak alázatos szolgáló több kasinói tag.

* Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

Szerk.

Hirdetések.

Hölgyeknek fontos!

FARSANGI IDÉNYRE
báli ruhák megrendelhetők 20 forinttól felfele
a legjutányosabb árban

BETEGH PÉTER

női pipere kereskedésében Kolozsvárt, főtér (Takarék-
pénztári épület.)

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek szíves tudomására
juttatni, hogy a jelen farsangi időnyre a legújabb báli toilletekhez tartozó
bel- és külföldi virágok (darab és garniturokban), Gásirok, Grendin,
Creppe, Illusion, Tullanglais, Tariatán, Moul és Creppelise
szövetek, fehér, fekete és színes Atlas, Surah és Mervelé kelmék, báli
belépők, tollak (minden színben), legyezők, keztük, miederek,
szalagok, csipkék (minden szín és szélességben), fehér, fekete at-
lasz és brüner topánok, gyöngydiszek, fejékek, Rüscheek, kerek
és uszályos szoknyák, valamint a szakmába vágó még számtalan elő nem so-
rott különlegességek.

Ruháknak elkészítését a legutolsó divat szerint egy ruhaderék és elő-hossza
beküldése után felelősség mellett elvállalom.

Midőn ez alkalommal a n. é. közönség becses pártfogását kérem, nem mu-
laszthatom el említés nélkül, hogy előnyös bevásárlásom folytán az elősorolt
cikkekkel feltűnő olcsó árban szolgálhatom.

Miederekből és muffokból gyári raktár.

Színházi- és sarkosorok legnagyobb raktára.

Batis- és len himzésekből gyári raktár.

27. (15-x.)

Tisztelettel BETEGH PÉTER.

Stein és Gámentzy

Kolozsvárt.

Alólírottak ajánljuk dúsán berendezett

vászon, fehérnemű és asztalnemű
raktárunkat a legjutányosabb határozott árban, azonnali
készpénzfizetésnél

20% engedmény.

Menyasszonyi kelengyék s más szakmákba vágó
megrendelések a legrövidebb idő alatt

pontosan és jutányos árban
állítanak ki.

Hazai készítményű áruk terjeszté-
sére különös gondot fordítunk.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Stein és Gámentzy.

98. (3-3)

Vászon, fehérnemű és asztalnemű raktár
a „RUMBURGI“-hoz.

Végkiárulás!

Hatósági engedély folytán, üzletszá-
molás (liquidatio) és helyiségváltoztatás
céljából, bezárólag és visszavon-
hatlanul, még csak

1887. évi március hó 10-éig terjedőleg.
Főtéren, gróf Teleky-háznál

mindkét üzletben raktáron levő összes

szőnyeg- és kézmű-
árakészletemből,

tetemesen leszállított, határozott ára-
kon, készpénz fizetés mellett

VEGKIÁRULÁST

rendezek,

melyre a t. közönség becses figyelmét különösen fel-
hívni bátorodom, mintán ez nagyon kedvező, előnyös
alkalom, szükségletét

még az eddiginél is olcsóbb
árakon beszerezhetni, mielőtt becses látogatása által meg-
győződést szerezni méltóztatások.

Kiváló tisztelettel

Gámentzy János.

(2-10)

Végkiárulás!

A kolozsvári első husfogyasztási szövetkezet
1887. január hó 19 én megalakult és az alapszabályok elfogadtattak.

A tőkegyűjtés részjegyek kibocsátása után határozta-
toit el. A részjegyek darabonként

10 forintjával bocsátatnak ki.

Az aláírások eszközöltnének köznaponként délelőtt 9-
12 óráig a **Kolozsvári Leszámlító bank he-
lyiségében** (Bel-szénutca 3-ik sz., a Nemzeti szálloda
mellett), hol bővebb felvilágosítást ad
Kolozsvárt, 1887. január 20-án.

61. (10-15)

Az igazgatóság.

Eladó új házastelkek.

Külmonostor-utca 76. sz. és alsó-szén-
utca 34. sz. alatt, az előbbi három, az
utóbbi egy teljes lakással.

A bér jövedelme a vételárnak 8-9%-át biztosítja.

Értekezhetni:

CZAKÓ LAJOS építőmesternél,

kül-monostor-utca.

„BÉCSI BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG“

és a

778. (11-12)

„BÉCSI ÉLET- ÉS JÁRADEK BIZTOSÍTÓ INTÉZET“

alulírott magyarországi fiók igazgatósága hazánk nagyobb városaiban kötvény-kiállítási joggal felruházott főgynök-
segeit már felállítván, van szerencsénk tudatni, hogy főgynökül

Kolozsvárott: Kőváry Mihály urat,

BRASSÓBAN: Kónyes János urat.

GYŐRÖTT: A győri „Kereskedelmi bankot“,

MISKOLCZON: Török Aladár urat,

POZSONYBAN: Mihályi J. E. urat, az ipar és kereske-
delmi kamara elnökét,

SOPRONBAN. Az „Építő s földhitelbank r. tár-
sulatot“,

SZEGEDEN: Tóth Pál urat,

DEBRECZENBEN: Simonffy Sámuel kir. tanácsos urat,

NAGYVÁRADON: Tóth Jenő urat, stb.

nyertük meg. Felkérjük tehát a t. biztosító közönséget, hogy tűz-, jég- és szállítványi, valamint életbiz-
tosítási ajánlataikkal illetékes főgynökségeinket teljes bizalommal felkeresni szíveskedjék.

Fentnevezett társulatok tekintélyes tőkéjük által teljes biztosítékot nyújtanak az elfogadott koczká-
zatokért, s e mellett **rendkívül előnyös díjtételeik** versenyképessé teszik a hazánkban működő biztosító
társulatokkal szemben, sőt az életbiztosítási díjszabályzataiba oly **előnyös combinatiók vannak**
felvéve, melyek a biztosító közönség minden várakozásának megfelelnek

Bekövetkező szerencsétlenségek esetén a károk gyors, pontos és igazságos rendezésére a legnagyobb gon-
dot fordítandjuk s reméljük, hogy a t. biztosító közönség irányunkban tanúsított bizalmát teljes mértékben ki fog-
juk érdemelni.

Ugyanez alkalommal felkérjük a birtokos, lelkész, néptanító jegyző, kereskedő, iparos stb urakat, kik Kolozs-
Torda-Aranyos-Szolnok-Doboka-, Besztercze-Naszód-, Maros-Torda-, Csik- és Udvarhely megye
közsegeiben társulatunktól főgynökséget vállalni hajlandók, hogy ez iránt kolozsvári főgynökségünkhez fordulni szíveskedjenek.

Budapest, 1886. december hó.

Tisza László,

igazgató.

Agoston Józef,

vezérigazgató.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR.

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Központi iroda: VI. Váci körút 57. – Gazdasági géposztály: Külső váci-ut 1696-1699.

Ajánlja kitűnő szerkezettű **GŐZCSÉPLŐ KÉSZÜLETEIT**, szén, fa és szalmafütésre; szegecses rendszerű
járgánycéplőit tisztító-készülékkel, zsákolóval vagy a nélkül, **gabona-tisztító rostált** (Backer- és Vidats-rendszer),
továbbá legjobbaknak bizonyult **szabadalm. Schlick-féle 2-ös és 3-as ekéit** — árak 58 frttól kezdve — **szab.**
Schlick-féle mélyítő-ekéit kiemelő szerkezettel, mélyítő-ekéit önzetékkel (Sack után), eredeti Schlick- és
Vidats-féle egyvasú ekéit.

Legújabb szabadalmazott sorvető-gépek.

Ezenkívül készletben vannak: **Egyes és kettős őrlőmalmok**, „Little Giant“ esőves tengeri darálók,
tengeri morzsolók, **takarmány-készítő gépek**, **olajsajtók** stb. Gyárunkban működésben láthatók: a legújabb
saját rendszerű **ramie-, kender- és lentőre- és tisztító-gépek** rendkívüli mennyileges és minőleges munkaképességgel.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

72. (5-6)

DUCHONY JÁNOS

első és legnagyobb

butoraktára

Kolozsvárt, bel-monostor utca Redout épület 26. sz.

Ajánlja a n. é. közönségnek a legújabb divat szerint és a legmagasabb igényeknek megfelelően
a legizlésebb **KÁRPITOS** munkával valamint mindenféle nagyságu arany díofakeretti

toillette-, fali- és álló-tűkrökekkel

látot ujonan dusan berendezett raktárát, mely minden tekintetben a fővárosok legnagyobb butoraktáraikkal is bármikor versenyt ál-
lat és feleslegessé teszi, hogy a n. é. közönség igényeit Budapesten avagy Bécsben tetemes költség mellett elégtse ki, köz tudomásu lévén,
hogy ugy izlés, mint csinoság és tartósság valamint olcsóságra nézve, a nála készült munka mindig győztes versenyt állott. Bátorodik
továbbá egyttal a n. é. közönség becses figyelmét a saját gyártmányu valamint a

magyar hazai ipar fejlesztése és támogatása céljából legalkalmasabb butorokra
nemkülönb a minden fajtájú bel- és külföldi **szőnyegek, ágy- és asztaltakarókra** is felhívni.

Teljes kelengye kiállítások igen kedvező feltételek mellett vállaltatnak el.

Ócska butorok a mai divat szerint legizlésebben, gyorsan és pontosan átalakítatnak nemkülönb elvállaltatnak minden
női himzés munkák a legizlésebben montirozás végett igen jutányos árak mellett.

A n. é. közönségnek eddig tanúsított pártfogását és támogatását továbbra is kérve maradok

tisztelettel

DUCHONY JÁNOS.

19. (36-*)